

Groningen, 16 januari 2008

**PERSBERICHT DOCUMENTATIECENTRUM NEDERLANDSE
POLITIEKE PARTIJEN**

Grote partijen boeken ledenverlies in 2007

In tegenstelling tot het verkiezingsjaar 2006, toen bijna alle politieke partijen er leden bijkregen, is in 2007 het ledental van de meerderheid van de in de Tweede Kamer vertegenwoordigde partijen gedaald. De grootste daler was de VVD, met een achteruitgang van bijna 10%. De interne perikelen rond Rita Verdonk, die in oktober de partij verliet, zijn hieraan debet geweest: minstens 1.500 leden bedankten vanwege het conflict tussen haar en partijleider Mark Rutte. Op de tweede plaats komt GroenLinks, die aan het einde van het jaar 7,0 % minder leden telde. Voor een deel had deze teruggang te maken met een administratieve opschoning van het ledenbestand. Ook de beide regeringspartijen PvdA en CDA boekten verlies: de PvdA verloor 5,6%; het CDA veel minder: 0,5%. Verder verloor ook de SP licht (1,0%). Deze daling is weliswaar bescheiden maar zij is wel opmerkelijk, aangezien de SP sinds de partij begin jaren negentig het 'gewone' partijlidmaatschap invoerde, altijd in ledental is gegroeid (in 2006 ging zij nog met 13,1% vooruit). De ledenwerfcampagne die de SP recentelijk op internet is gestart, is volgens de partij een succes: enkele honderden nieuwe leden zouden zich hebben aangemeld

Tegenover de partijen die leden verloren staan ook partijen die in 2007 hun ledental zagen stijgen. De grootste groeier was – evenals in 2006 – de Partij voor de Dieren, met 9,5%. Ook de ChristenUnie – die voor het eerst in haar bestaan aan de regering deelneemt – deed het goed: de partij ging met 3,8% vooruit. Verder steeg het ledental van D66 – dat in 2006 haar ledenaanhang nog met 5,4% zag krimpen – in 2007 licht (0,7%). De SGP boekte eveneens nipt winst (0,3%).

Al met al vertoont het jaar 2007 een behoorlijke afname van het totale ledental van de Nederlandse politieke partijen, net als in 2005 en 2004. In 2006 ging het totale aantal omhoog, vooral door de campagne voor de Tweede-Kamerverkiezingen. Telden de in de Tweede Kamer zitting hebbende partijen in 2005 gezamenlijk 300.195 en in 2006 317.714 leden, in het afgelopen jaar kwam hun totaal uit op 309.429 leden – een afname van 8.285 leden (2,6%). Momenteel is 2,5 % van de 12.264.503 kiesgerechtigden in Nederland lid van een politieke partij.

Voor meer informatie:

Gerrit Voerman
Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen
Broerstraat 4
9712 CP Groningen
Tel: 050-363 68 30
Fax: 050-363 72 56
E-mail: g.voerman@rug.nl
Site: www.dnpp.nl

Ledentallen Nederlandse politieke partijen per 1 januari 2006, 2007, 2008

	1 januari 2006	1 januari 2007	1 januari 2008				
	totaal	totaal	totaal	nieuwe leden	uitgeschre- -ven leden	saldo	%
CDA	69.000	69.560	69.200	2.810	3.170	- 360	- 0,5
Christen- Unie	24.156	26.673	27.683	2.063	1.053	+ 1.010	+ 3,8
D66	11.059	10.299 a)	10.370	1.006	935	+ 71	+ 0,7
GroenLinks	21.383	23.539 b)	21.901	2.336	3.974	- 1.638	- 7,0
LPF	1.274	-	-	-	-	-	-
PvdA	61.913	62.846	59.327	2.763	6.287	- 3.519 c)	- 5,6
PvdD	d)	6.370	6.972	1.151	549	+ 602	+ 9,5
SGP	26.400	26.838 e)	26.906	1.119	1.051	+ 68	+ 0,3
SP	44.853	50.740	50.238	4.867	5.369	- 502	- 1,0
VVD	40.157	40.849	36.832	2.890	6.907	- 4.017	- 9,8
Totaal	300.195	317.714 f)	309.429	21.005	29.295	- 8.290 c)	- 2,6

a) gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2007 (10.462)

b) gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2007 (23.490)

c) bij de PvdA is het verschil tussen het ledental van 1 januari 2006 en 1 januari 2007 enerzijds en het verschil tussen het aantal in- en uitgeschreven leden anderzijds niet geheel identiek (vijf leden verschil)

d) de PvdD telde op 1 januari 2006 2.408 leden. Dit aantal is niet in de tabel opgenomen, omdat de PvdD toen nog niet in de Tweede Kamer vertegenwoordigd was

e) gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2007 (27.154)

f) gewijzigd door aanpassing ledentallen D66, GroenLinks en SGP

N.B.: De PVV heeft geen leden; het is niet mogelijk om lid te worden.